

OBSAH

Úvod — úloha a cieľ predmetu

I. Všeobecná časť

1. Vývoj textilných vlákien	7
2. Rozdelenie textilných vlákien	7
3. Charakteristické znaky a vlastnosti textilných vlákien	9
a) Jemnosť	9
b) Dĺžka	10
c) Ohmat	11
d) Pevnosť	11
e) Ťažnosť a pružnosť	11
f) Merná hmotnosť, objemová hmotnosť a pórovitosť	12
g) Navíhavosť	13
h) Oblúčikovitosť — kučeravosť	15
i) Tvarovateľnosť	15
j) Farba	15
k) Lesk	15
l) Čistota	16
m) Hrejivosť	16
n) Plstivosť	17
o) Schopnosť prijímať farbivo	17
p) Elektrická vodivosť	17
4. Základy pradenia — vznik priadze z krátkych vlákien	18
a) Prípravné práce	18
b) Mykanie vlákien	19
c) Združovanie a pretahovanie prameňov	19
d) Predpriadanie	19
e) Dopriadanie	20
f) Česanie	20
Spriadací plán	20
Stručný prehľad spriadania	20
5. Bezvretenové pradenie	24
6. Chyby priadze vzniknuté pri pradení	28
7. Tvary a navínutie materiálu	29
a) Potáče	29
b) Pradená	30
c) Flaškové cievky	30
d) Kužeľové cievky	30
e) Valcové cievky	33
f) Raketové cievky	33
g) Vytáče	34
8. Názvy najdôležitejších polotovarov a nití	35

II. Prírodné vlákna rastlinného pôvodu

A. Vlákna zo semien	37
1. Bavlna	37
a) Druhy bavlníka	37
b) Pestovanie bavlny	38
c) Bavlnárske oblasti	40
d) Chemické zloženie a stavba bavlneného vlákna	42
e) Vplyv stupňa zrelosti vlákna na spracovanie a výrobok	43
f) Vlastnosti bavlneného vlákna	44
g) Chemické vlastnosti	46
h) Poznávanie bavlny	48
i) Štapľovanie	49
j) Bavlnené priadze	54
k) Použitie bavlny	55
2. Kapok	56
B. Vlákna zo stoniek	57
1. Lan	57
a) Pestovanie lanu	57
b) Rosenie lanu	62
c) Máčanie lanu	64
d) Trepárne lanu	65
e) Spracovanie zelenej stonky lanu	66
f) Vyčesávanie lanu	67
g) Vlastnosti lanového vlákna	67
h) Ošetrovanie lanových tkanín	69
i) Produkcia lanu	70
j) Lanové priadze	70
k) Použitie lanu	71
2. Konope	71
a) Druhy konopí	71
b) Siatie konopí	72
c) Zber konopí	72
d) Sušenie konopí	73
e) Odsemeňovanie konopí	73
f) Predbežné spracovanie konopí	74
g) Spracovanie konopí v trepárni	75
h) Trhanie konopného vlákna	75
i) Vyčesávanie	76
j) Lúpanie konopí	76
k) Vlastnosti konopí	76
l) Použitie konopí	77
3. Juta	77
a) Pestovanie juty	77
b) Zber juty	78
c) Získavanie vlákna	78
d) Triedenie juty	79
e) Balenie juty	80
f) Vlastnosti juty	80
g) Jutové priadze	81
h) Použitie juty	81

i) Produkcia juty	81
4. Ramia	81
a) Vlastnosti ramie	82
b) Použitie ramiových vlákien	82
5. Poznávanie vlákien zo stoniek	83
<i>C. Vlákna z listov . . . . .</i>	<i>84</i>
1. Sisal	84
2. Novozélandský ľan	85
3. Manilské konope	85
<i>D. Vlákna z plodov . . . . .</i>	<i>86</i>

III. Prírodné vlákna živočíšneho pôvodu

<i>A. Vlna . . . . .</i>	<i>87</i>
1. Ovčia vlna	87
a) Druhy oviec	87
b) Rast a zloženie ovčieho vlasu	87
c) Chemické zloženie vlneného vlákna	89
d) Ovčie rúno a druhy vlasov	89
e) Produkčné oblasti vlny	91
f) Strihanie oviec	93
g) Rozdelenie vlny	94
h) Vlastnosti vlny	95
i) Poznávanie vlny	101
j) Druhy priadzí	101
k) Použitie vlny	103
2. Mohérová vlna	104
3. Kašmírska vlna	105
4. Angorská vlna	105
5. Ľavia sršť	105
<i>B. Chlpy . . . . .</i>	<i>106</i>
1. Zajačie a králičie	106
2. Hovädzie	106
3. Kozie	106
<i>C. Trhaná strojová (vlna) . . . . .</i>	<i>106</i>
<i>D. Prírodný hodváb . . . . .</i>	<i>108</i>
1. Pravý hodváb	109
a) Chov priadok	109
b) Zapriadanie	109
c) Pradenie alebo zmotávanie hodvábu	110
d) Chemické zloženie hodvábneho vlákna	111
e) Zosúkavanie hodvábu	111
f) Odglejovanie — vyvárание hodvábu	112
g) Zafažovanie hodvábu	112

h) Vplyv rôznych činiteľov na vlastnosti hodvábu	113
i) Chyby hodvábu	113
j) Vlastnosti pravého hodvábu	114
k) Poznávanie pravého hodvábu	115
l) Produkcia pravého hodvábu	116
m) Použitie pravého hodvábu	116
n) Odpadový hodváb	116
2. Planý hodváb	117

IV. Prírodné vlákna anorganického pôvodu

<i>Minerálne vlákna — azbest</i>	118
--	-----

V. Hutnicke vlákna

1. Kovové vlákna	120
2. Sklené vlákna	120

VI. Chemické vlákna — všeobecná časť

1. Vývoj výroby	123
2. Názvoslovie chemických vlákien	126
3. Stručný prehľad výrobných sortimentov a použitia chemických vlákien	128

VII. Chemické vlákna z prírodných polymérov

<i>A. Vlákna z regenerovanej celulózy</i>	134
1. Viskóзовé vlákna	135
2. Međnatoamoniakálne vlákna	152
3. Acetátové vlákna	154
<i>B. Papierové priadze</i>	159
<i>C. Vlákna zo živočišnych bielkovín</i>	160

VIII. Chemické vlákna zo syntetických polymérov

1. Všeobecné poznatky	163
2. Polyamidové vlákna	164
a) Polyamidové vlákna z polyamidu 6.6	165
b) Polyamidové vlákna 6	165
c) Výroba polyamidovej striže z polyamidu 6	167
d) Výroba polyamidového hodvábu	168
3. Polyesterové vlákna	177
a) Výroba polyesterovej striže	177
b) Výroba polyesterového hodvábu	180
4. Polyakrylonitrilové vlákna	184
a) Výroba polyakrylonitrilovej striže	185
b) Výroba polyakrylonitrilového hodvábu	186
5. Polyvinylchloridové vlákna (aj vinyonové)	190
6. Polypropylénové vlákna	194
7. Ostatné a špeciálne vlákna	195

a) Bikomponentové vlákna	195
b) Elastomérne vlákna	197
c) Pásikové syntetické vlákna	199
d) Vlákňité útvary	200

IX. Tvarové (objemové) priadze

1. Význam	202
2. Spôsobý tvarovania	203
3. Spracovanie tvarovaných priadzí	204
4. Kombinované priadze	208

X. Zmesové priadze

1. Zmesová priadza bavlna/viskózová striž typu B	212
2. Zmesová priadza vlna/viskózová striž typu V	212
3. Zmesová priadza bavlna/silonová striž typu B	213
4. Zmesová priadza vlna/silonová striž typu V	214
5. Zmesová priadza vlna/tesil	214
6. Zmesová priadza juta/viskózová striž typu J	215
7. Ostatné druhy priadzí	215

XI. Fyzikálno-mechanické vlastnosti vlákien a ich skúšanie

1. Význam	216
2. Druhy skúšok	216
3. Jemnosť — číslo priadze	218
a) Základné pojmy. Druhy číslovania	218
b) Prepočítavanie jednotlivých čísiel	223
c) Označovanie jednoduchých a zosúkaných priadzí	225
d) Skutočné — výsledné číslo priadze	226
e) Určovanie — výpočet čísla priadze	229
4. Pevnosť a ťažnosť priadze	234
a) Zisťovanie pevnosti a ťažnosti	234
b) Spracovanie výsledkov skúšok	238
c) Skúšanie na bežiacej niti	242
d) Skúšanie pevnosti v ruke	242
5. Zákrut priadze	242
6. Rovnomernosť priadze	246
7. Vlhkosť priadze	248
8. Čistota priadze	251
9. Hladkosť priadze	251
10. Mastenie priadze	252
11. Úprava a zošlachťovanie priadzí a tkanín	252
a) Krčivosť a zrážavosť tkanín	252
b) Antistatická úprava	253
c) Nehorľavá úprava	253